

Las

mitchas de la Paula

Saltiveri

Obra sense dama

LAS MITJAS DE LA PAULA

Humorada en un acte y en prosa

ORIGINAL DE

Antón Saltiveri

Preu: UN Real

Petritxol, 2.

Barcelona

Personatjes

JAUME, Dispenser

LLUIS, Estudiant

IGNACI «

PELAYO «

REIG «

SENYOR FONT, Metje

Época: Actual.

Per dreta y esquerra la del actor.

Aquesta obra es propietat del autor.

La **Asociación de Autores Españoles** es la encarregada del cobro de representacions.

Queda fet el dipòsit que marca la llei.

ACTE ÚNICH

La escena representa un menjador d' una casa de dispesas, al fondo un balcó que coincideix ab altre balcó figurán á l' altre part de carrer dos portas laterals, taula al mitj, bufet y cadiras, etc.

Repartiment de portas laterals á primer terme dreta la que figura d' entrar, la segona dreta quarto de Lluís, la segona esquerra la que comunica ab altres dormitoris, y la primera dreta habitació de Jaume.

Al aixecarse el teló, Jaume surt del seu quarto, se dirigeix al quarto de Lluís y sense entrar dins ab veu molt alta diu:

ESCENA PRIMERA

JAUME

JAU, ¡Lluís! ¡Lluís! Las set.
LLU. ¡Ja vá! (*de dins*)
JAU. (*Baixant al prosceni.*) ¿Ahont deu haber de anar tan dematí? Pero bá, á mi no m' hi vá re, prou mal de cap tinch ab lo que 'm pasa que be pot dirsen mal de pare. La dona 'm vá de part. Tot son jemechs, ganyotas, dir que no hi tornaria may mes. No se á que deu referirse, lo cert es que tinch lo cap com uns tres cuartans pero ab bona mesura. Ja he enviat tres recados á la llevadora y es l' hora que no s' ha acostat, si triga gaire mes avisaré á un metje, porque si no, no se lo que pot pasar com que may m' hi havia trobat ab cosas tan de... doná llum. Volia cridá la vehina del pis de dalt, pero com està separada del marit, potse tampoch n' está enterada de aquestas cosas. Jo si que estich ben arreglat. ¡Ay mare meva com jemega!

ESCENA II.

Dit y LLUIS (ab un farcell a la ma)

LLU. Bueno, ja estich apunt.
JAU. ¡Ola Lluís! ¿Ahont dimoni vá tan carregat?

- LLU. Ting d' aná á portá aquet paquet lluny, ¡molt lluny; figuris cap als barris de San Pere.
- JAU. Home ¿que diu? Si no fos molestarlo, voldria demanar-li un favor.
- LLU. Digui.
- JAU. Podria arribarsa á casa de la llevadora per veurer si ve, perque com compendrà jo no 'm puch moure y com que ella viu al carrer baix de San Pere.
- LLU. Es que jo vaig al mes alt.
- JAU. Bueno, aixi li vindrà de baixada. Tingui, aqui te ia targeta, díguili que hi vá de part...
- LLU. Be. entenemnos, seré jo que hi aniré de part, ¿ó be la senyora de vosté?
- JAU. ¡Tots dos home!
- LLU. ¡Y are!
- JAU. Si senyó, la meva senyora de part natural, y vosté... natural, de part de la senyora.
- LLU. ¡Uy que feyna 'm busca!
- JAU. ¡Home, fasim aquest favor! Demá jo li faré per vosté.
- LLU. ¡Com demá!
- JAU. O un altre dia home, ja se que vosté are no 's troba en aquest cas.
- LLU. ¡Mireu que es prou!
- JAU. Ah, un altre favor.
- LLU. ¿També al carré de Sant Pere?
- JAU. Per aquest no miri el Sant, tan me fá que sigui á Sant Pere com á Sant Pau. Que si no troba la llevadora, avisi á un metje.
- LLU. Endevant ¿No vol pas res mes?
- JAU. Per are no 'm ve altre cosa á la memoria. ¡Ah, si!
- LLU. Tiri, ja hi está posat. A quin carré es aquest. ¿en algun dels pobles agregats?
- JAU. Aquest no es tan lluny. Aquest si pot, com crech que podrà, perque vosté sempre vá ple de ermilla, es que si faria el favor de adelantarme el mes que vé?
- LLU. Aixó si que es impossible.
- JAU. Vo di!
- LLU. ¡Y tan! ¿Com vol que jo tingui poder per adelantá el temps?
- JAU. Be. Volia dir la mesada.
- LLU. Tingui, home. (*li dona cuartos*)
- JAU. ¡Gracias!
- LLU. ¿Que ja m' en puch anar?
- JAU. Si senyó si; jo també aniré á donar una mirada á la dona.
- LLU. Vaja, passihobé (*se 'n va.*)
- JAU. Estiga bo. Y aquesta llevadora no ve. Ja vinch Colomia, ja vinch. (*se 'n va.*)

ESCENA III.

IGNACI, sortint del seu quarto ab mànigas de camisa.

IG. Me creya que habia sentit enrahonament, ja dehuen se aprop de las vuyt y ningú avisa per pendre el xocolate. Aquest dispesser, ab la excusa de que la seva dona te de donar llum, ell 'ns deixa á las foscas de teca. Veyam, cridaré en Lluís potsé entre els dos 'ns el farém servi el xocolate. (*s' en vá al quarto de Lluís y sense entrá crida,*) Lluís! Lluís! Ca! deu dormir com un soch, com sempre và detrás de conquistas. Si á casa sapiguesin que estich al seu costat me farian cambiar de casa deseguida. Com que volen que estudihi per capellá, per xo me han fet vení cap aquí. Vaja; avuy deurá ser dejuni.

ESCENA IV.

IGNACI y PELAYO

IG. ¡Ola Pelayo!
PE. ¡Ola Ignaci! ¿Que ja tenim novetat?
IG. No se res.
PE. Pero no has vist?..
IG. ¡Ni el xocolate! re hi vist
PE. Potsé en Reig ho sabrá.
IG. Si, en Reig. Un estudian de dret que sempre está ajegut. Dorm que dorm.
PE. Donchs anemlo á fer llevar; li mourém soroll, jo ab aixó. (*pren cualsevol cosa que fasi soroll y que expresament estará posat en escena.*)
IG. Y jo ab aixó altre; ja es despertará, ja. (*se dirigeixen á la porta y fan molt soroll, per lo qual surt Jaume tot enfadat.*)

ESCENA V.

Dits y JAUME luego REIG

JAU. ¿Que es aquest escándol?
Voleu fer el favor. El mes petit soroll molesta á la partera.
PE. Dispensi
IG. Ay, te rahó.
RE. ¿Que es? ¿Que ja está á punt?
JAU. Lo que estich á punt es de tirarlos al carré, si no mireu de tení un xich mes de quietut.
RE. Home dispensi, jo 'm creya que era vosté que 'ns avisaba pel xocolate.
JAU. El xocolate sels servirá, pero ab quietut.

- PE. A mi m' el servirà ab llonguet, que 'n treuré mes resultat,
JAU. Are vaig. (se 'n vá.)

ESCENA VI.

IGNACI, PELAYO y REIG

- IG. Noys, está molt enfadat.
PE. Y ab rahó, no veyeu que la despessera no está per sorolls, sino que nosaltre impensadament hem fet soroll
RE. ¿Impensadament dius? Potser encara ho feyan porque jo m' adormís, ¿oy?
PE. Casi, casi.
RE. ¿Y en Lluís?
IG. ¡Dorm!
RE. Deu haber vingut á la matinada, te aquest costum, las donas 'l farán perdre á ne aquest xicot.
IG. Mentres que ell no fasi perdre alguna dona.
RE. No, porque ell quan las troba, es que ja s' han perdut.

ESCENA VII.

Dits y JAUME

- JAU. ¡El xocolate! (ab lo xocolate per tots.)
TOTS. Bravo!
PE. ¿Y en Lluís?
JAU. ¿En Lluís? Avuy no se 'o que li pasa, ha sortit molt aviat, y em sembla que 'n portaba alguna de cap.
RE. Lo que deyam, las faldillas.
IG. Ay, si á casa ho sabian tot aixó, 'm feyan cambiá de casa.
RE. Trucan! (trucan.)
JAU. Ja va. (vá á obrí y entra Lluís tot content, cantant «La Paula te unas mitjas» etc.)

ESCENA VIII.

Dits y LLUIS

- PE. Ola, arribas á bon punt.
LLU. ¡M' en alegró! Bon dia!
PE. Pero porque cantas aixó tan. .
LLU. Avuy me fá mes gracia que may, ¡ay noys! si sapiguesiu la aventura que m' ha passat.
RE. ¡Un altre!
JAU. ¡Sempre li passen cosas!
PE. A mi may m' en passá cap.
LLU. ¿Que voleu que os passi, si á vosaltres no mes os

- passa el temps y prou? Com que si per cas vos ho tindria de portar mastegat y encara aixis y tot, no ho sabriau aprofitar.
- RE. Be, pero nosaltres may fariam tans papers ridiculs per las donas com tu sempre fas, que las esperas, las aturas, las hi dius cosas hasta cert punt ridiculas d' un home que vol tení carrera formal com tu.
- LLU. Vosaltres diheu que no fariau papers ridiculs, he? Donchs vaja, tothom fa pel que 's troba en aquest mon, y vosaltres que tant diheu y que cada dia m' esteu á sobre per lo mateix, fariau encara mes ridiculas de las que diheu que jo faig ¿Que os habeu cregut que el ser galán ab el sexo debil e. rebaixarse?
- RE. No, pero es tornarse debil.
- PE. Be, deus volgué di debilitarse.
- IG. Déixeu cor. e.
- PE. Just; deixeu-se de polémicas y esplicans la nova aventura que es ab lo que nosaltres disfrutém sempre que t' en pasa a'guna de fresca.
- JAU. ¿Y la llevadora?
- LLU. No vindrá. pero vindrá un metje.
- JAU. ¿Quan?
- LLU. Aixi que pugui.
- JAU. Deu fasi que arribi á temps. (s' n va.)
- RE. Apa, apa, explicat.
- LIU. Atenció: Serian dos quarts de set d' aquest dematí. que he sentit soroll frente del meu quarto, ó mes ben dit, á n' el pis d' aquí devan que ahí encara estava per llogar.
- PE. ¿Aquet que 's veu desd' aquí?
- LLU. El mateix, y era que hi han descarregat dos conductoras de mobles bons.
- RE. ¿Y d' aixó s' en diu una aventura?
- IG. D' aixó s' en diu una muda.
- PE. El mut tens de ser tu y déixal di.
- IG. ¡Buenc!
- LIU. Jo que he tret el cap á la finestra, com ja sabeu que la finestra del meu cuarto dona vis á vis ab un dels balcóns del pis de referencias, y em veig una xicota rossa, roja, ab llavis de carmí y ab uns u'ls, que semblava que hi sortian llamaradas d' amor, podeu contar quin salt m' ha fet el cor.
- PE. ¡Ja, ja!
- LIU. L' he saludada, li he dit que m' en alegraba molt de venir per vehineta á una nena tan encantadora com ella; ella molt atenta y discreta seguint las mevas paraulas, que ja sabeu jo com las gasto. y en el bó de la conversa, que ella ja estava bastant nerviosa y que anava jugant ab un paquetet que portaba á las mans, no se com ha sigut. li escapa y ¡plaf! li cau el

paquet al carré, ella ha deixat anar un ¡ay! després del paquet, y jo que corro al carré per recullirlo, y tot corrents li pujo al pis, pero tot pujant la escala, per lo interés que m' havia mogut tan simpática nena y obehin á un impuls de curiositat, he volgut obrí lo paquet creyent trobrahi à dins cartas d' algun enamorat d' ella y lluny d' aixó, que diriau que hi havia á dins del paquete? ¡Veyam!

PE. ¿Uns guant?

LLU. No.

IG. ¿Alguna labor de ganxet?

LLU. Tampoch!

RE. ¿Un mocador?

LLU. Ca! Unas mitjas.

TOTS. ¡Ja, ja! *(rihent.)*

LLU. No rikeu, no, unas mitjas de mistó, ab unas ratllas així, de primera, noys. y una inicial molt ben feta Tot nou.

RE. ¿Que hi havia una L?

PE. Ca! una C; es deu di Consuelo.

LLU. Donehs errat, hi havia una P.

RE. Es deu di Pedregada.

IG. O Prudencia.

PE. O Petronila.

LLU. Aquets eran els meus mals de cap: que será que hi hagi una P? y al arribar á dalt li dich, podrá dirme á qui tinch l' honor de entregar aquet paquetet? y em respon, á Paula Rovira, servidora de vosté.

PE. Vetaquí perque cantas las mitjas de la Paula.

RE. ¡Be, pero fins aquí no ha passat res!

IG. Oy tal.

LLU. No impacientarse senyores. M' ha fet entrar y m' ha dit que jo era molt caballer, y eumplert y per lo tant, que digués que es lo que jo desitjaba d' ella, que sens valguerne de menos me pegués provar son agrahiment per mi, jo que li he dit: Senyoreta, com no tinch l' honor de sapiguer lo valor de lo que jo he posat á las sevas mans, may puch atrevirme á demanar cosa que podria ser un excés. Y ella desfá el paquet y 'm diu: Veu? son unas mitjas de seda que, porque la conductora no las perdés, jo las portaba á las mans. Jo que á las horas li he di: Bonicas son, senyoreta, y ójalá jo las pogués veurer llubi á la seva mestresa que suposo será vosté, porque me sembla que un cop colocadas al seu lloch corresponent denrán encara fer mes efecte que no posadas á dins d' aquest paper.

RE. ¿Y prou oy?

LLU. ¡Ca home, ca! Ella que s' aixeca y se 'n vá tot dihen: Al moment estich per vosté. M' ha deixat sol breus moments y torna ab las mitjas posadas y fea el descuido con cuidado tot aixecantse

la faldilla, que no se perque hi ha la mala costum de portarlas tan llargas, m' ha deixat veure fins aquí d' aquelles mitjas. (*senyala una mida prudencial y, per ordre, van aixecantse moguts per la curiositat, preguntán:*)

PE. ¿Fins ahont?

LLU. Fins aquí.

RE. ¿Ahont?

LLU. Aquí

IG. ¿Fins ahont?

LLU. ¿Tu també? Ves, home, ves, ¿que no veus que si ho saben á casa teva t' renyaran? Quatre dits, res mes que quatre dits, pero noys, quina arrencada de pantorrilla, Vaja ja sabeu la meva flaca, he perdut l' oremus. Y per fi, després de cambiar algunas paraulas que potser vosaltres no las entendriau encare, nabem quedat que l' anés á visitarla per que la meva companyia li era molt grata; y are, després d' aquest xocolate, me teniu al pis d' aquí al devant fet un *pavo real*.

PE. Be vaja, això es bó per dí!

LLU. Per probarho; mes os dich, aquesta noya s' estarà ab mi mentres jo visca, ja vejeu, y si voleu jugar alguna cosa, ja li estem jugán.

PE. Veyám ahont es aquest portento de hermosura. (*Obren el blacó.*)

RE. Per ara no 's veu.

PE. ¿Que s' ha de pagá entrada per véurerla?

RE. No que será ab invitació.

LLU. Bueno ja estich; noys adeu siau.

PE. Vaja, adeu, conquistador.

RE. Aden sucesor d' en Jaume.

LLU. Si, si riheu, pero vosaltres espinyitis, aneu dormín; mentres els uns dormen los altres se llevan dematí.

ESCENA IX.

REIG, PELAYO, IGNACÍ y JAUME qu' entra en el mateix moment.

JA. He sentit la porta. ¿Que potsér ha vingut la llevadora?

RE. Ca, no se 'n ha anat el qu' es lleva d' hora.

JA. Be ¿y que te, que li ha passat?

PE. Ca, home; diu que ha fet una altra conquesta ab la nova vehina del pis d' aquí devant.

JA. Sempre será 'l mateix (*de 'n va.*)

PE. Lo bó sería que nosaltres li enredessim.

RE. Com?

PE. Molt fácil: mirant de fernos simpátichs als ulls d' ella, y ab la condició de no fernos ni al l' un

RE. al altre, á veurer qui de nosaltres li pot pendre
IG. ¡Ja está dit!
PE. ¡Ay, ay, ay; Si á casa ho saben!
RE. Apa tu també, arreglat (*Á Ignaci.*)
RE. A vestirnos, y el primé que estigui que digui:
Ja soch aquí. (*Fent un crit*)
PE. Aném.
IG. ¡Ay, ay, ay! .. (*Tots s' en van d' ahont han sortit.*)

ESCENA X.

JAUME que surt depressa

Ay, gracias á Deu. Ahont es? Me semblava haber sentit *ja soch aquí*. Ca, no es veu ni metje, ni llevadora. Aixó si que es un martiri; y ella pobreta, sembla que canti flamenco, tot es ¡ay ay, ay! y vinga fer l'ullet. Lo que per are, estich divertit. Desgraciat del que te de menester a un altre. Ab un cas aixís no s' auría de dir la llevadora, sinó la lleva-tart. Veyám si la veig veni, miraré pel balcó. . (*Hofá*) Cá; no 's veu res. (*En aquest moment compara al balcó del devànt el tipo de senyoreta rossa ab sombrero, y al veurelo Jaume esclama:*) ¡Caramba, si que es guapa la ventina! Tenia rahó en L'uis. Així no es estrany que s' hi haigi tirat de cap. Quan jo era jove, la vritat, també m' hauría fet moure, pero are y ab los mals de cap que tinch ja pot ser tan guapa com vulgui. oh, y a mes, apunt de ser pare, ¡pare! que ja vol dir un colaborador mes á la continuació del mon. ¡Pobre Coloma! Be li costarà prous gemechs el colomé que está á punt de meixe. (*En aquest moment surt Pelayo ben vestit y diu:*

ESCENA XI.

JAUME, PELAYO, luego REIG é IGNACI

PE. Ja soch aquí!
JAU. ¡Gracias á Deu! Ay, 'm pensaba que era la llevadora.
PE. ¡Ca, home ca! Es la senya que tenia per veurer qui primer arriba
JAU. ¿Que se 'n van que veig que ja s' ha vestit?
PE. No, senyor; ens quedém. Ja li esp icaré; aném á veurer si ti enredém la nova comquista á n' el corrido d n L'uis.
JAU. Quins mals de cap mes diferents dels meus. Y á propósit, miri Pelayo, ella ja es al balcó.
PE. Si que es vritat.

- RE. Bueno jo també estich llest (*sortint.*)
IG. Jo també. *id.*
JAU. Donchs si per cas ella vingués ja m' avisarán.
PE. ¿Ah, que també hi vol parlarà vosté?
JAU. Donchs ab qui vol que parli després de tan
temps que 'm fa patí d' esprit.
PE. Y quan ho sápig a la seva senyora?
JAU. Será la seva alegría per que la está esperant
com candeletas.
PE. ¿A la vehina?
JAU. No home no, a la llevadora ¡que 'n tinch de
fer jo de la vehina! Ja vinch Coloma, ja vinch
(*Se 'n va.*)

ESCENA XII.

Dits menos JAUME

- RE. Caram, si que es guapa
PE. Y tal.
IG. Y que es ben rossa.
RE. Habem d' apurà tot l' ingeni, pero sobre tot no
'ns habem de fer mal l' un al altre:
PE. ¡Aixó may. (*Se dirigeixen al balcó.*)
RE. ¡Bon dia tingui!
IG. Deu li dongui bon día y bona hora. ¡Ha saludat
ab el cap!
PE. Donchs, ab que volías que saludés, ¿ab els peus?
Aixó fa fi.
IG. Pero podia dí que som guapos.
RE. Tu vols entrá per la finestra.
IG. Ella be sur pel balcó, tot son oberturas.
RE. Senyoreta, ja 'ns disi ensará; nosaltres som estu-
d'ants, y si be no 'ns falta humor, en camt i 'ns
faltaba una companyia tan simpática com la de
vosté. Un servidó estudia per enginyer, per lo
tan estich disposat á prestarli tots los meus
serveis ab tot l' enginy posible; aquet, aquí
ahont lo veu, estudia drét, no vol di aixó que
alguna vegada també estudia asentat y altre
ajegut, pero en el fondo, vol di que al acabar
la seva carrera sera un valent abogat, capás de
fer veure lo blanch negre y viceversa; y aquet
altre, que segurament ja veurá que en bondat
no desdiu de nosaltres dos, estudia per capellá,
que qui sab si pogués unir ab un llás dels mes
felisos á un de nosaltres dos ab vosté. Are una
vegada feta la nostra presentació, esperém de
vosté no li será desagradable la nostra amistat
com á vehins, poden esperá d' aquí la mes agra-
dable de las simpatias per tots plegats.
(*La figura ab lo cap fa signo afirmatiu.*)
IG. Veus torna á fer així ab el cap.
RE. ¡Bueno! es un signo afirmatiu, lo qual ja es

- senyal de bona esperansa.
- PE. Un servídor s'hi mort, er las senyoretas rossas, per cert que vosté m'ha fletxat, hasta ho he dit als meus companys. (*Pelayo per dir aixó ha trepitxat á Reig*)
- RE. Si, senyoreta, 'ns ha fletxat á tots. (Habém quedat de no fernos mal.) (*A Pelayo.*)
- PE. (No he dit pas res de mal) (*A Reig.*)
- RE. (No, pero m'has trepitxat l'ull de poll.)
- IG. Are ho he entés. Ab signos ha dit que no deya res perque á dins del seu pis ni deu haber algú que ella no vol que s'en enteri.
- RE. ¡Aixo array! se li escriu.
- PE. Bravo, ja treus l'enginy, tens raho, á escriure. (*Se posan á escriure*)
- RE. «Senyoreta; demani de mi tots los sacrificis que bonament puga fer en atenció á que es digni acceptarme com á adorador de vosté, son admirador, Reig» Are á tirarli. (*Ho plega.*)
- PE. Jo també «Senyoreta; la impresió que vosté m'ha causat ha sigut tan irresistible que no puch menos que sollicitarla perque es digni acceptá lo meu apreci, afecte y amor per tota la vida, esperán demanarà de mi lo sacrifici per obtenirla, son apasionat, Pelayo» Are á tirarli. (*Ho plega y ho fa.*)
- IG. Jo, si que no vuy escriure res perque si á casa ho sabian me renyarian. (*Are la figura del pis del deván tira un papé.*)
- RE. ¡Bravo! ja m'ha contestat.
- IG. ¿Que diu? ¿que diu?
- RE. (*Llegint.*) «Simpátich Sr. Reig: Molt bona impresió també he rebut de vosté, y, com recordo que en un viatge que vareig fer á Argel vareig veure un moro molt semblant á vosté, que per cert me vá agradar molt, tota vegada que vosté sab enginyarse voldria veurel vestit de moro encara que siga ab roba improvisada per veurer si reviu aquella impresió que vareig rebre. Seva afectisima: Paula»
Ja ho crech que ho faré. ¿Que vol di de moro? de Xino, de salvatge si vol, la qüestió es que potser d'aquí 'n neixi una aventura inesperada. Vaig á dirli que si; ja m'arreglaré. (*Se dirigeix al fondo.*) (*Mentras Reig llegeix, en Pelayo reb també un paperet ab la mateixa forma que 'l anterior.*)
- PE. Bravo; la contesta.
- IG. ¿També? ¿Qué diu?
- PE. (*Llegint.*) «Simpátich Sr. Pelayo: Aixís com un cert Pelayo es la pressó d'algú, vosté es un Pelayo que també ha pres la meva atenció, y com siga que en la persona de vosté recordo veure á un senyor Habanero ex-pretendent meu, voldria véurel á vosté vestit de Habanero,

encara que fos tan sols ab roba improvisada, per veurer si reviu l' amor que per ell sentia. Gran deurá serli lo sacrifici, pero si logra lo meu objecte, gran será també l' amor que li profesará la seva afectísima servidora: Paula»
¡Ja ho crech! De Habanero, de tot lo que vulgui 'm vestiré, perque aixó está escrit ab molta forsa d' amor que al véurem no haurá pogut registrar. Vaig á dirli que sí, que faré tot lo que diu, y are mateix.

IG. ¿Y per mi que no diu res? (*Are tornan á tirá un nou paperet*)

PE. No, home, no.

RE. Un papé per tots tres. «Srs. Reig y Pelayo; Comprenén que vostés ab lo que veig están disposats á seguir las mevas indicacions, suplico que el jove que estudia per capellá, qual nom ignoro, se vesteixi de cuyner ab las mateixas improvisacions que vostés, y quan estigan vestits, si no hi troban inconvenient, vindré á véurels de amagat dels meus papás. La seva servidora: Paula»

PE. ¡Bravo!

IG. ¡Bravo!

RE. ¡Bravo!

IG. Be, pero ¿perque vol que 'm vesteixi de cuyné?
RE. Home, es molt clá; perque com no tens de casarte ab eila, es molt del cás també que are siguis el cuyné de la teca que tu no 't tens de menjá.

PE. Senyoreta Paula; estém conformes y aném tots a cu nplir los seus desitjos que quedarán cumplers d' aquí una quart. Passihobé.

RE. ¡Veyas, un vestit de moro!

PE. Sí, y jo semblá un Habanero?

IG. ¡Y jo un cuyné!

RE. Calla, Sr. Jaume! (*Cridant.*)

PE. Es lo que jo pensaba Sr. Jaume!

ESCENA XIII

Dits y JAUME

JAU. Gracias á Deu que es aquí.

PE. Qui?

JAU. La llevadora ¿No?

RE. No: lo que convindria es que 'ns deixés unas faldilas de la seva senyora.

IG. A mi un devantal.

PE. Y á mi aquell sombrero de palla que te vosté.

JAU. Pero ¿que es aixó? ¿que es tornan boijos?

PE. No senyor, pero 'm sembla que el negoci ja está arreglat.

JAU. ¿Pero, per que voleu tanta cosa?

- RE. Pórtiu, ja ho veurá.
JAU. Vaja, endevant. ¡No mes faltaba aixó! Ja ho porto. (*S' en va.*)
PE. Bravo: are en Lluís quedarà desbancat, y ab un pam de nás. Jo ja tinch un vestit cla, y ab lo barret del Sr. Jaume...
IG. Jo tinch una boina blanca que també 'm servirá.
RE Jo una ermilla curta, una faixa vermella, una tobollola rusa, y ab las faldillas de la disposesera, ja veureu quin moro mes cristiá que 'n sortirá.

ESCENA XIV

Dits y JAUME

- JAU. Las faldillas, el devantal y el barret; y escoltin que es tracta de fer gaire xirinola? Perque la meva senyora ja saben que está molt delicada; ab aixó espero de vostés...
PE. S' en pot anar descansat. (*Li prenen cada hu lo que ha dut y se 'n van*)
¡Ah Salau! Vaig a vestirme. (*S' en va*)
RE. Jo també. (*S' en va*)
IG. Jo array que puch arreglar-me aquí mateix. (*S' va despullant.*)
JAU. ¡No entench una papa! Sembla que á aquesta casa s' hi hagi ficat el dimoni! (*Cridan.*)
IG. ¡Jesús Maria Joseph!
JAU. Ay, te rahó que vosté es aquí. Escolti ¿Que passa? ¿Qué es tanta revolució?
IG. Que ja tenim conquistada a la nova vehina, y que 'm sembla que en Lluís se la pintarà al oli, perque ella s' ha presentat molt franca ab nosaltres... y res, que la tenim trastocada.
JAU. Jo crech que els trastocats son vostés; veyam si avuy mateix los tindrem de dur a Sant Boy. Jo 'm creya que vostes no feyan papers ridiculs per donas, ¡Si 's descuidan!
IG. Oh, be, aixó ho ha portat las circunstancias.
JAU. Si en Lluís ho veyá ..
IG. Ca; si ja no tornaré.
JAU. Ay, tens rahó, Coloma ¡ja va! es vritat que he posat la tila a refredar. Si aquets estudiants son capassos de trastocar al home mes seré del mon; ja vinch...
IG. ¡Eh! Vet aquí un cuyné dels que n' hi ha mes. Ah la boyna vaig a buscarla y de pasada des-
ré aquesta roba. (*Ho fa y sen va.*)

ESCENA XV

PELAYO aviat REIG.

PE Ja, ja; vet' aquí un Habanero de guayaba. No mes me falta per estar ab tota propietat portar l' ermilla plena de pesos, ter ir mitja dotsena de negres que 'm ventessin las moscas y uns quans puros de aquells de pam y mitx. ¡Me sembla que dech está conquistadó. Ara m' ensaijaré á parlá ab la cantarella per veure sí d' aquesta feta resulta ser la Paula la meva felicitat.

ESCENA XVI.

Dit y REIG vestit de moro

¡Ola moro Musa!

RE. No val á badá Bufá no fâ fi.

PE. Serán aixó modismes teus; jo tinch de parlar ab la cantarella propia del país y anomenar que vinch del ingenio ahont han recullit gran cantitat de sucre y que val un montón de pesos.

ESCENA XVII.

Dits y IGNACI vestit de cuyné

IG. Vaja, ja teniu el cuyné vostre apunt, ja direu aixís lo que voleu que vos serveixi.

PE. A mi pot servirme aquesta blanca Pablita que habita, ¡ay! al ingenio de aquí al frente.

RE. A mi aquesta odalisca que 's diu Paula, que es capás de fer perdre tot l' imperi d' aquest *Baja*.

PE. Me sembla que deu tení cacao, que ha de ser mes dolsa que el sucre.

RE. Jo lo que sé es que val un imperi y que els dos farem allí.

IG. ¡Mireu, mireu, ja torna á ser al balcó! ¡y riu!

PE. Senyoreta Paula, quan vulgui ja pot fer l' obsequi de vení estém á las sevas ordres (*Ab cantarella.*)

IG. Ha fet senya que vé.

PE. ¡Ole ya, viva tu mare!

IG. Ha tancat el balcó

PE. Deixeula vení, ay, á mi, que la faré duenya del meu ingenio y de tot lo sucre de la canya que allí es cull.

RE. Jo la faré la mes distingida del meu séquit quan vagi á visitá las nacions europeas.

IG. ¿Y jo que faré?

RE. ¿Tu? faràs el diná de bodas.

- IG. Si, si; ja que no menjém, al menos parlém de
teca; ay, ja 'm sembla que m' hi trobo
PE. Sentiu? Ja han trucat, ja es aquí, aneu á obrir.
RE. Jo no
IG. Ay, jo tampoch.
PE. Donchs jo menos; se pensaría que jo soch el cri-
at vostre y no creuria que soch tot un habanero
rich.
RE. Donchs jo menos; veyas si has vist may cap
«bajá» obrin portas.
IG. Ah, donchs jo tampoch; els cuynés no mes se
cuydan de guissá, no d' obrí portas; si m' ha-
gués vest t de forné llavors ja sería altre cosa.
(*Tornan á trucar.*) Mireu que tornan á trucar.
PE. ¿Y si se 'n torna?
IG. Sols per aixó me doneu á entenén d' obrir, que
si no... (*Vá á obrir.*)
PE. Deixam posar ab bona posició.
RE. A mi també. (*Buscan una posició cómica y entra
lo senyor Font, metje*)

ESCENA XVIII.

Dits y Sr. FONT

- PE. Senyoreta Pablita. (*Fent reverencia.*)
RE. Alá la guardi. *id.*
FON. Deu los quart.
PE y RE. ¡Ah!! (*Se quedan tots parats.*)
FON. M' nan fet trucá dos vegadas. ¿ Que son vostés
'ls malalts?
RE. ¡No senyó!
FON. Jo soch el metje que m' han recomanat vingúes
ab molt urgencia. ¿De que 's queixan?
PE. Nosaltres de res.
FON. Donchs vosté, ¿per que va tan embolicat?
(*á Reig.*)
RE. Es que... fem broma.
FON. Es que jo no estich per bromas, y aixó de en-
viarme á buscá tan precipitadament y resultá
una broma no deixa de ser pesada (*enfadat.*)
IG. ¡Ah!; que ve per una partera potsé?
FON. ¿Que se jo! m' han dit que vingúes depressa
IG. ¡Sr. Jaume! Sr. Jaume! (*Cridá al peu de la
porta.*)

ESCENA XIX.

Dits y JAUME

- JAU. ¿Que? ¿que voleu mes roba encara? ¡Aneu al di-
mor i.
RE. Vegi, aquet senyó ve per vosté.
FON. Veyam si al fi ho trobo. ¿De qué es queixa vos-

- ié? (*á Jaume.*)
JAU. Home, no mes fan que demaná robas y cosas y moure molta xirinola, ab aixó 'm sembla que be tinch dret de queixarme ab molta rahó.
FOR. Home; veyam si 'ns entendrém. Veyam don- guim el pols, y tregui la llenga.
JAU. Que potsé vosté es amich d' ells y també voi fer broma ab mi?
FOR. Be, acabém, ¿que es una casa de boixos aqui?
JAU. No senyó. Es una casa de dispesas, y jo soch l' amo y ja estich cansat de tanta broma.
FOR. Donchs jo soch un metje y no puch permetre tampoch que s' en burlin d' aquet modo.
JAU. ¡Ah voste, es el metje! entri home entri, arriba al milló punt Gracias á Deu. Home dispensi entri, entri. (*Entran tots dos.*)

ESCENA XX.

PELAYO, REIG, IGNACI luego LLUIS vestit de dona que resulta ser la figura del pis de al frente.

- RE. ¡Quin bunyol que 'm fet!
IG. Noys ara puja. (*Desde la porta*)
PE. ¿De debó?
IG. ¡Es ella!
RE y PE. Ah, tornaemi. (*Tornan á posarse ab situació comica.*)

ESCENA XXI.

Dits y LLUIS

- PE. Ay Pablita del meu cor.
RE. Aquí te el bajá que ha dit
PE. Als seus peus poso el Ingenio, els negres, tota la canya, els meus pesos, el tabaco, y tot quan tinch per lográ un si de la mes bonica de las blancas que jo he vist.
RE. Tots els meus subdits, tot l' or, las pedras finas en un mot, tot l' imperi poso á la seva má per obtenir á la bonica de las Europeas. ¿Es aquest lo moro que vosté volía?

ESCENA XXII

Dits JAUME y Sr. FONT

- JAU. Noys, noys! Es una noya! (*Molt content*)
LUIS. No senyors, que es un noy. (*Trayentse vel y sombrero.*)
TOTS. ¡Y are! ¡Es en Lluís!
LLU. Si senyors en Lluís que ha donat una llisó á uns homes que es burlaban d' un jove que era

galan ab las noyas. ¿Sou vosaltres els que no fariau cap papè ridicol per cap dona y ja veyeu si n' heu fet.

RE. ¿Pero com ha sigut?

LLU. Que avingut ab el porté del pis d' aquí al devant, he lograt la meva, cansat de sentirvos fer el sant, he volgut provar la vostra serietat fins ahont arribaba, y ja ho veyeu, fets tres pallasos m' habeu fet l' amor á mí, á un home. Já! já! já! (*Rihent.*)

PE. ¡Nos has guanyat!

IG. Si á casa ho sapiguessin..

RE. Noy, ho has fet be (*A Lluís.*)

FON. Y escolti; ¿Vosté te tot l' any aquesta gent á casa?

JAU. Si senyor.

FON. Vosté está ben fresch.

LLU. Bueno Sr. Jaume, diu que ha tingut una noya?

JAU. Y molt maca Sr. Lluís.

LLU. Donchs jo li seré padri, pero aquets per castich pagarán el gasto. (*Per Pelayo Reig é Ignaci.*)

RE. 'Ns ho merexém.

PE. Aprobat.

IG. Al menos que hi hagi teca.

(*Al públich.*)

LLU. Molts que fan el gatamaula, son com aquets, ¿No es vritat? Donchs, cons'i que 'ls he casat ab Las mitjas de la Paula.

TELÓ

